

Psalms

mundū fides nra (virtus) Math. xj. Discite a me qz mltis sum. i. Pe. ii. Qui vos vocavit i admirabile lumē suū et virtutes eius annūctis (viciū) p̄dicandū est. i. in p̄di catō detestandū et arguendū Math. xxij. Ne robis scribe et pharisei ypocrite Mich. iii. Repletus sum fortidne sp̄s dñi iudicio et veritate vt annūcti Jacob scelus suū et isrl̄ p̄ctū suū (laus) dei et sc̄d̄ Esiae. xlviij. Laude mea infrenabo te ne iutereras Eccli. xlviij. Laudem viros glorioſos (pmia) Math. v. Beati paupes sp̄i: qm ip. est reg. ce. (pene) Math. vij. Progenies viperarū q̄s demon strabit vobis fugere a ventura ira (in portis) dicit non in angulis sicut heretici Deuc. xvij. Agros et iudices cōstue in oībus portis tuis.

Ps. lxxij.

Psalms LXXIII

Ver quid deus repulisti in finē: iatutus est furor tuus sup oues pascue tue.

Titulus (Intellectus asaph) Supra p̄questus est de p̄spitate maloz: hic aut p̄querit te excidio bierosolymorum et p̄pli iudeoz orans ut reuocent. Item supra ostendit q̄ deo adhērendū sit in h̄ p̄. vocet quō adhērendū sc̄z dimittendo legalia et veritatē amplectēdo: et hic est (intellectus asaph). i. fidelis p̄pli q̄ intelligit q̄ transiuerit figure: et q̄ veritas venit et q̄ eterna querēla sunt nō tralitia. de q̄ intellectu agit h̄ p̄. Et p̄ter h̄ sic intitulatus est. Intentione monet ut relictis figuris veritas teneat: et temptis transitoris eterna querant. Modus tripartitus est p̄. Primo describit euersionem bierlm̄ et querit cām illius et orat p̄ pplo repulso ut obliuioni nō tradat eum deus et p̄ vltioe inimicoz. Secundo ostendit salutē factā in medio terre p̄ aduentum xp̄i: ibi (deus aut rex nr̄) Tercio p̄cat ut qd̄ alijs sit. Fiat etiā iudeis: ibi (memor esto) deplo:as ergo euersionē bierlm̄ et iudeoz dicit (vt qd̄ deus repulisti) nos ita. s. q̄ nō defendis nos (in fine). i. ex toto qz nec ciuitatē nec templū defendis Tren. ij. Repulit dñs altare suū maledictū sacrificatiōi sue: tradidit in manus inimici muros tūrniū eius vel (in fine). i. vlgz in fine seculi in q̄ p̄uerent Esai. x. Si fuerit p̄pls meus isrl̄ q̄li barena maris reliquie p̄uerent et co nec tm̄ repulisti: s. (et iratus est fu. tu. su. o. pas. t.) i. sup iudeoz q̄s pauisti in deserto māna et in terra p̄missuū abundātia fructū terre lacte et melle manantia: aggrauat aut letū suū multipli. Primo a magnitudine repellentis cū dicit (deus repu.) Secundo a diuinitate repulsionis: ibi (in fine) Tercio ab acerbitate pene: cū dicit (ira. est fu. t.) Quarto ab infirmitate repulsoū cum dicit (sup. o.) Itē allegat q̄ eos iuuare debet p̄ h̄ q̄yocat eos (oues pas. de) Itē p̄ h̄ qd̄ sunt possessio eius: vñ addit.

Memor esto congregatiōis tue: quam possedisti ab initio.

Memor esto p̄gagatōis tue: i. p̄pli isrl̄ (quam pos. ab ini.) Deu. xxxij. Pars aut dñi p̄pls eius iacob fūniculus hereditatis eius. Item p̄būficiū qd̄ eis p̄stitit educēdo eos de egip̄o: vñ addit.

Redemistivirgam hereditatis tue: mōs syon in quo habitasti in eo:

Redemisti te egypto (virgā bere. t.) i. virgā hereditatiā. i. p̄pli iudeoz qui p̄ fuit virga recte incedēs in cultu vñ: dei: et post face est serpēs vile qd̄ et tortuosū p̄ p̄ctū. Sterū fiet virga qn̄ reliq̄e isrl̄ salve fient: et q̄ sit illa virga siue hereditas aptius subdit dices (mōs syon) q̄li illa hereditas est mons syon. s. bierlm̄ (in q̄) mōte (habitasti). q. d. s. copaliter factus bō (in eo). s. mōte: rest inculatio cū supradixerit in q̄: vñ dicit Aug. q̄ in eo supfluit de hac bābitatō p̄. Habitatio eius ex syon: postq̄z rogauit p̄ suis ut eis sit deus. p̄pitius p̄sequēter rogat p̄ inimicis eoz: ut de ipsis vindicta sumat: vñ dicit.

Aeuia manus tua in supbias eorū in fine: quāta malignatus est inimicus in sc̄d̄.

Aeuia ma. t.) ad vindictā (in supbi.). i. p̄ supbias (eoz)

qui destruxerūt isrl̄: et facias: et si nō statim (tñ in fine) i. postq̄z eoz supbia alios calcauerit: vel sic (in finē) q. d. nō ad eoz dānationē petovit extēdas: vel (leues manū) s. ad cor. correctōz. s. vt ducas eos (in fine) xp̄m: vel sic (i fine) i. vlgz in fine. i. donec finiat et amibilē: et ipsi h̄ merue. rūt: qz (quāta ma. est ini.) roman⁹ exercit⁹ (in sc̄d̄ tē.) i. quāta maligne opat⁹ est ibi admiratīne dicit (quanta) qz multa mala ibi fecerit dānādo tēplū et ministros ei⁹ et oēs iudeos occidēdo vel captiuādo. Ps. Deus ve. ḡ. in ber. tu. pollu. tē. s. t. tē. Tren. j. Misit manū suā hostis ad oia desiderabilia ei⁹: qm̄ vidi getes ingressas i sanctuarī tuū. **E**t gloriati sunt qui oderunt te: in medio solennitatis tue.

Et glo. s. q̄ ode. te) nō tibi s. potētie tue victoriā de nobis factā ascribētes: et h̄ (in me. so. t.) pascalis: qz. xl. āno p̄ passionē dñi die q̄ ipsi xp̄m crucifixerūt cū cōgregati oēs ad diē solennē a Lyto et Elespasio capti suner paf si et interfecuti a romani et bierlm̄ destruncta: sicut dicit beatus Hiero⁹. sup illud Hiero. xij. Congrega illos sicut gem ad victimā et quo (gloriati sunt) ecce sequitē.

Posuerunt signa sua signa: et non cognoverunt sicut in exitu sup summum.

Posuerunt si. sua). s. vexilla in signū victorie: et h̄ plā. vñ cū dolore repetit (signa) posuerit dico (sup sum.) tēplū (si cut in exi.) viar. solet fieri: vel sicut solet fieri (in exitu) i. in portis (sup sumū) locū. qz i altiori et emētiori loco solēt ponit bīm̄ signa victorie ut ab oib⁹ videri possint (et non coguerūt q̄ h̄ mutu dei et p̄tēte fieri s. sibi ascribebant et aduertēdū ē q̄ ut magis deū p̄uocet ad vindictā: multū aggrauat h̄ p̄ctū romanoz vñ etiā chaldeoz. Primo emōndit q̄litate p̄cti cū dicit (in supbi.) Secundo q̄litate cū dicit (quāta) Tercio prauitatem cū dicit (malignat⁹) Quar to circumstātiā loci cū dicit (in sc̄d̄) Quito blasphemā cū dicit (et glati sūt) Sexto obstinationē cū dicit (q̄ oderūt te) Septimo circumstātiā tēpis cū dicit (in me. so. t.) Octavo arrogatiā cū dicit (po. sig. tē) Nonō infideles cū dicit (et cogue.) Moralit̄ dicit vir iust⁹ orān et dēp̄cās p̄ p̄ctōib⁹ Moralit̄ (vt qd̄) dñe (de) p̄iuz et misericors (repellis) p̄ctōres (in p̄sona fine) i. finali repellit cū nō i fine q̄ p̄ pecās tādē in p̄nia morit s. repelli in fine q̄ i p̄ctō morit p̄ qd̄ supra p̄. Exurge. s. ad adiuuādū et ne repellas i fine et s. Illui. o. m. neven q̄ obdor. in morte. ipnia aut subditoz multoties cām sumit de p̄ctō platoz q̄ p̄tē h̄ graui dānabunt vñ signāe adiungit (irat⁹ ē fu. t. su. o. pas. t.) nō dicit ouib⁹ s. (sup. o.) q. d. irat⁹ es illis q̄ sūt sup oues. s. platis: Enī Hiero. xij. Ac pastorib⁹ q̄ disp̄gūt et dilacerat gregē meū dicit dñs. Et Ezech. xxiiij. Ac pastorib⁹ isrl̄ q̄ pascebāt semetiōs q. d. nō pascebant oues vñbo discipline vel exēplo vite vel tēpli subsidio aie vel elyne: nūsq̄ dī ve ouib⁹ s. ve pastorib⁹ freqūt dī qz facti sūt lupi Ezech. xxiiij. Principes ei⁹ in medio ei⁹ q̄li lupi Math. vij. Attēdite a falsis p̄p̄bz qui ve. ad vos in vest. o. in. aut sūt lu. rapaces (mēoz esto congre. tue.) q. d. ne irascaris malicie pastorib⁹ s. miserearis i grante et simplicitati ouii Neemic in fine. Demēto mei dus in bonū (quā pos. ab ini.) post baptisimū s. nunc subtraherūt se a tua possessione et se fecerūt possideri a diabolo Abac. j. Cotū subleuauit in bamo traxit illud in sagena: zpost incrassata est ps cius Esai. xxvj. Dñe possederūt nos absq; te: et vt eos possideres redemisti p̄p̄io sanguine. j. Pet. j. Non corruptibilis auro vel argēto redempti estis de vana v̄ra traditōe paternē traditōis: s. p̄cioso sanguine q̄li agni incōtamiati et imaculati xp̄i iesu. j. Cor. vj. Empti estis p̄cio magnō glorificate ergo et portate deum in corpore vestro. Aug. Homo appende te ex p̄cio. (virgam hereditatis tue) id est ecclesiam que recta debet esse et ad eius rectitudinem debet omnes se rectificare: et ipse ostendit ei regulam et eam regulauit in sanguine suo et in hereditatem sibi acquisiuit moriēs p̄ ea Ep̄b. v. Ips̄ dilexit ecclesiam et tradidit sciōm p̄ ea et illam sacrificaret: et post addit: vt exhiberet ipse sibi glorioſā ecclesiā nō bñtē maculā neḡ rugā: ecce rectitudō v̄ge. j. Job. iij. in h̄

Septuagesimustertius

CLXXIII

cognovimus charitatem dei: quoniam ille amorem suam pro nobis posuit: et nos debemus pro fratribus alias ponere: et ipsa est (mons syon) mons pro eminentia vite (syon) pro plementatione celestium. **P. d.** Ego autem dicit Christus postmodum sum rex ab eo super syon mons. scilicet super ecclesiā (in qua) monte (babasti in eo) et super habitabili Terrā. in fine. vobis sum usque ad summationē seculi: vel sic (memor esto prece. et quod posse. ab initio). i. p̄mitte ecclie. q. d. renova domine in ecclia stratū antiquū. i. paral. viii. Fuerit huius bulus viri robustissimi et magno labore tendentes arcus et multos honestos filios ac nepotes. **H**abulam interpretat prior vel anterior et significat primi tuos in ecclia quoniam fuerunt fortes in vita et robusti in verbo predicationis et multos querentes tales petit hic Eccl. xxvij. **I**n noua signa immuta mirabilia Eccl. i. Restituā indicies tuos sicut prius (redemisti virginem herem. et) vel (sceptrum) hinc alia liram (virginem) vel (sceptrum) est dignitas pastoralis quoniam Christus habuit super duas suas et redemit eam quod quasi in carcere vel pignore tenebatur a phariseis quoniam abutebantur ea. est ergo idem ac si dicat: non se extollat platus de dignitate pastorali quod Christus eam emit sanguinem suo sed videat quoniam reddidit. et sunt rōne villicatiois sue Luce. xvij. quoniam redibus greges ad manū numeratis Hierec. xxvij. propter hoc dicebat apostolus Act. xij. Attende vobis et vniuerso gregi in quo spissitudine vos posuit ep̄os regere eccliam quoniam accipit languore suo quod moderni plati de illa dignitate sup̄biunt et quod debet regere et pascere potius opprimit per potentiam: et occidunt per exemplum merito eis imp̄cat subiungens (leua manus. et in suis. et in finibus). i. in destructione eorum. s. platorum Amos. viiiij. Iuravit dominus in superbia iacob si oblitus fuero usque in finem oīa opera eorum manus leuata fortis ferit Deut. xxvij. Leuabo ad celum manus meā et dicā viuo ego in eternū si acuero ut fulgur gladiū meū et arripiuerent iudicium manus mea reddat ultionē hostibus meis: manus et vocat vindictā deus dicit (manus tuas) plurals quod duas manus vindicte habet dominus unaqua puniet in presenti: et aliaqua puniet in futuro: et rūm quod petit ut s. puniantur in presenti ad correptionem: et si noluerint emendari ut puniantur in futuro ad damnationem: vel in superbia vestra manus leuata petit ad damnationem sicut in berode. de quod dicitur Act. xij. Quod vestitus ueste regali sedis pro tribunali et actionabatur ad eos: platus autem clamabat tei vobis et non hoīis sicut posset dici de multis platis: et sequitur etiam quod dominus leuata manus percussit superbia eius. vñ dicitur quod nō desiderat eum angelus domini eo quod nō dedisset honorē deo et presumptus avernibus exprimitur. Item pluraliter dicit (manus) quod percussit istud est in deo et per hoīes deo gloriā vult auferre hoīes autem deprimit: et in duplice vindicta punientur est vindicta presentis propter hoīes templū iniurias: eterna propter dei eterni iniurias Eccl. x. Oibilis corā deo et hoīibus superbia. Item leuare rogat manus in superbia: ut superbus ab altiori se videt et cuti superiore se hinc agnoscat: sicut Antiochus: de quod dicitur ii. Mach. ix. Is. quod sibi videbat etiam fluctibus maris imp̄are supra humanū modū superbia repletus: nūc humiliatus ad tertiam in gestario portabatur manifestam dei virtutē in semetipso protestans et post hoc igit̄ cepit ex gratiā superbia deductus ad agnitionem sui venire diuinā amonitam plagam: et post sequitur quod auctoritatem est subdile esse deo et mortale nō paria deo sentire et dicit (in superbias) s. platus: quod superbiunt in corde: in ueste: in opere: et multis alijs: et uestimentum est ut leues (quod quāta malignitas est inimici). i. malus platus in scō templo. s. in ecclia: inimicus enim de malus platus: quod est amor mōndi Iaco. iiiij. Quicunq̄ voluerit amicus esse hunc seculū: inimicus dei postulat: si quisque ḡ multo fortius platus ecclie quod debet portare verillū in mundo et esse durum bellū Ero. xv. Dextera tua domine percussit inimicū in multitudine glie tue deposuisti oīes aduersarios tuos: et talis inimicus (quāta malignitas est in scō). q. d. magna et innumerabilis Hierec. xij. Quid est quod dilectus meus in domino mea fecit scelerā multa: eundem vocat p̄s. inimicū et hinc remias dilectus: quod et locū tenet platus dilecti et opera facit inimici: eccliam enim regere vel ecclie p̄esse ac dilectus pertinet Job. iiij. Qui h̄is spōsam spōsus est: amicus autem spōsi qui stat et audiit gaudio gaudet propter vocē spōsi. s. platus Job.

Cōtra ma
los platos
tedesie.

xx. Nam nō dicā vos seruos sed amicos tē. (et gloriatū sunt quod odore te). s. tales plati (in medio solē. t.) quoniam s. sacra induimenta et potificalia portant in aspectu plati: vñ sequitur (posuerūt signa sua signa). s. cornua mitrā: baculum pastorale: pallium et bimōni quoniam sunt signa cōdia (posuerūt) aut ea (sua signa) i. propter glie appropriauerūt (et nō coguerunt super sūmū locū). i. in platea sicut cognoscet (in exitu) quoniam hoc vanaglia euangelice et audierit sed dari illā suāam Apoc. xvij. Quantū glorificantur se in delictis fuitūtū date illi tormentū et lucū. Nunc enim excecerant oculi eorum nimis pinguedine ut intelligere nō possint: tūc autem sola veratio dabit itellectum Eccl. xxvij. Ceterum autem ut nō de platis sed de demonib⁹ sicut questione quoniam hereditatē domini quā redemit. s. populus christianū infestat et sibi pro maiori parte īā p̄petui subiugauerūt et tres primi versus non habent finem hoc diversam expōne ab illa quā īā diximus? usque ibi (leua manus et in superbia eorum) demonū in finē seculi: ut eos in infernum retrudat: quod quāta. i. multa et infinita (malitia) est inī. dyabolus (in scō). i. in templo dei quod est ecclia vel fidelis aia. i. Mach. i. Ascēdit antiochus in hierosolimā cū multititudine graui et intravit scificationē cū superbia et acceptit altare aureum et cādelabrum luminis: vniuersa vasa eius et mēsam. pōnis et libatoria et phialas et mortariola aurea et vellū et coronas et ornamenti aurei quod in facie templi erat et p̄minuit vniuersa ecce quod ta malignitas est inimicus in scō: p̄ antiochū quoniam interpretat paupertatis silentium significat diabolus quod sp̄ tacet et tacere alios facit quāta p̄t ne paupertas laudet sed ad diuitias horat p̄ irlan et scificationē templi intelligit ecclia p̄ illa diuina vasā quod abstulit et p̄minuit diversa ḡia hoīm ī ecclia deī gnāt et altare: sacerdotes quoniam altari deseruit. i. Mach. iiij. Cogitauit iudas. i. bon⁹ platus de altari holocausti quod p̄banatum erat quod de eo faceret et incidit illi bonū p̄silū et destrueret illud ne forte esset illis in opprobriū quod peccatum auerunt illud ḡeces. p̄ cādelabrum luminis p̄dicatores intelliguntur Mach. v. Vlos estis lux mundi Apoc. ii. Mouebo cādelabrum de loco suo: vasa sunt scolares in quibus reponit oleum postea in cādelabro effundendū: p̄ mēsam p̄ois intelliguntur magri quoniam panes scripture alijs p̄ponere et frāgere et scandere debet: p̄ libatoria quoniam erat vasa in quibus p̄baē vīnum et vīnum esset p̄petus sacrificio significant archidiaconi et tecani ad quos pertinet et examinare recipiēdos ad ecclias vel ad ordinēs: p̄ phialas p̄platiū et illi quoniam sunt orōni afficiuntur. Per mortariola expositores quoniam terret p̄minuit quoniam dura et difficultia sunt in scriptura: p̄ velū intelliguntur virgines velate: p̄ coronas intelliguntur religiosi quoniam triumphasse de mōndo videntur: et ad latram magnas coronas habent: p̄ ornamentū aureum quod in facie templi erat significant plati maiores: sed hoīi oīa videtur tristissime antiochus. i. silentium paupertatis: quod sicut dicitur Hierec. vij. I. maiore usque ad minorem oīes auaricie studēt: sic et malignitas est tot et tanta in scō (et gloriatū sunt quoniam oderunt te). s. demones (in medio solē. t.) quoniam in diebus solennibus plura sunt p̄tā Treni. i. Ciderunt etiam hostes et deriserunt sabbata ei. i. Mach. i. Dies festi ei cōuersi sunt in luctū: sabbata ei in opprobriū propter hoc dicebat dominus Amos. v. Odi et pieci solennitates vestras Eccl. i. Kalendas vestras et solenitates vestras odiuit aia mea facta est mihi molesta tē. et tūc maxime (postmerū) demones (signa sua) signa sua dicit nō dei: sed demonū: signum enim dei et verillum eius est: et cur vel humilitas Luce. iiij. Hoc vobis signū inuenietis infante pānis inuolutū et postū situm in p̄sepio: signū autem diaboli est superbia: quod in multis castris leuatū est Eccl. v. Leuabit signū in nationib⁹ p̄cul et dicit (signa) platus et addit signa ut noteat nō tam signū superbie: sed quoniam signa. s. duo carnis et duo sp̄is. s. gula: luxuria superbia: auaricia Hierec. x. Et signis celi nolite metuere: q. d. sed a signis inferni metuere: s. eccliam multū nō metuere signa diaboli: sed signa dei metuunt et dicunt eis Luce. iiij. Positus est hic. s. Christus in signum cui contradicet: Et dicitur b. Hern. Ecclae in signum positi sunt panniculi tui domine Iesu Christus et in signum cui hodie a multis contradicunt: sed autem est quod excecauit hoīes malitia quoniam nō aduertunt quod sit dei signū et quod diaboli: vñ addit (et nō cognoverunt). i. Cor. iiij.

De malitia dyabolī in ecclia dei

Figura

Signa dei
et dyaboli

Psalms

Si optū est euāgeliū nūm in bis q̄ perēt est optū in quibus deus bū seculi exēcauit mētes infideliūt nō fulgeat illuminatio euāgeliū glorie xp̄i: t̄ b̄ signa z b̄ ignomina nō tū in vulgo repūt̄: s̄ etiā in platis: vñ addit. sicut in exētu. i. vltimis de pplo: ita (sup summū) pontificē vel cardinalē vel regē vel principe Amos. ix. Vidi dñm stan tem sup altare t̄ dixit: pente cardinē t̄ pmoaneant suplūtūrā: auaricia est in capite oīm t̄ nouissimum eoz in gladio interficiā. See. iiiij. Erat sicut pplo sic sacerdos. I. Regi. iiij. Dñi em̄ sunt cardines terre t̄ posuit sup eos or ben: cardines dicit esse dños terre cum deberent esse dñi in celo t̄ serui in terra: qz dñs posuit sup os orbē Job. ix. Sub quo curtanē qui portat orbem.

Quasi in silua lignorum securibus exciderunt ianuas eius in idipsum: in securi et ascia deiecerunt eam.

FProseq̄t
de destru:
ctione cui
tatis irlm

Supra incepit dicere de destrucōe tēpli t̄ cīvitatīs irlm. Hic autē plēm⁹ psequit t̄ oīdīt maliciā destruēdāt deū puocet ad vindictā: vñ bic oīdīt eos fuisse sacrilegos cū dicit (q̄si in silua li. se. ex. ix. e.). i. templi. q. dī. ianuas tēpli ita fortiter t̄ ita irreuerter exciderūt sicut exciderēt ligna in silua t̄ oīdīt eos fuisse pcoedes in maliciā: vñ dicit (in idip.) supple pcoentes t̄ puenites t̄ nō tū templū violanerūt s̄ tanta cīvitatē destruerūt: vñ dicit (in securi t̄ ascia) ad līam (deiecerūt eam). i. irlm q̄stum ad alias vmos. Item: oīdīt eos fuisse incēdiarios: vñ addit.

Incenderūt igni sanctuarūm tuū in terra: polluerūt tabernaculum noīs tui.

In c. ig.) nō tū rōmos boīm: s̄ t̄ (sanctuarūm tuū) qd̄ em̄ nō poterāt excidere securib⁹ igne admoto cōburebat (in terra). i. vlc̄ ad terrā deieciētes. Tē oīdīt eos fuisse immūdos cū subūgit (polluerūt taber.). i. templū (noīs tui). i. in q̄ inuocabat nomē tuū: in b̄ aut polluerūt illud qd̄ immūdī ingressi sūt illud: b̄m em̄ legē pollutū dicebat qd̄ a polluto tangebat: in b̄ polluerūt: qz posuerūt in eo ydolū abominatōis: sicut Ad. ianuas Jouē olimpiū t̄ pō peius dī fecisse in templo stabulū equorū: oīdīt etiā q̄ de strucōres fuerūt ritus iudeorū: qz.

Bixerunt in corde suo cognatiō eorum: simul quiescere faciamus omnes dies festos dei a terra.

Cixerunt in corde suo cog. e. romanorū (s̄l quiescere). i. cessare (fa. o. d. f. d. a. ter.) iudeis: t̄ b̄ qd̄ dicit (tei) addit. p̄ pheta de suo nō de verbo illoū: qz deū nō estimabat eū? sanctuarū ita tractabat: s̄l habuimus supa q̄ cum psalmista loquēs de antīpo diceret: dicit em̄ in corde suo nō moue. a gene. in gene. de suo adiunxit sine malo.

Signa nostra non vidimus iam non est pp̄heta: t̄ nos non cognoscet amplius.

Signa nra t̄c. p̄p̄ captauit beniuelentiā a p̄sona iudi cū dicit (vt qd̄ deus repu. t̄c.) postea a p̄sona aduersariō cū dicit (leua ma. t̄c.) hic autē captaat eam a miseria multiplici. Prima est qz cessauerūt miracula q̄ oīm sole bāt fieri iudeis: vñ dicit (signa no. nō vidi.). i. recesserūt a nobis q̄ oīm fierāt. P̄s. Emisit signa t̄ pdigia in medio tui egypte t̄c. Scđa est qz cessauit pp̄heta: vñ addit (iam nō est pp̄ha) qui pmittit nobis liberationē sicut in alijs captiuitatib⁹ solet esse. Tercia est qz a deo reprobati sūne vñ subiungit (t̄ nos nō co. am.). i. nō cogscet defendēdo nos ab inimicis: sicut oīm faciebat. Quarta miseria est improprium. vñ sequit̄.

Elsq̄ deus improperebit inimicus irritat aduersariūs nomen tuum in finem.

Alsq̄ de. im. ini. gentilis pplo. P̄s. Facti su. oppro. vi ci. no. t̄c. t̄ subūgit cām piter t̄ finē sue terminū illi⁹ im properū dices (irritat aduer.). iudeus (nomē tuū) q. d. qz iudeus irritat nomē. t̄o est in opprobriū (t̄ vlc̄ erit) q̄s diu irritabit. s. (in finē). i. vlc̄ i finē mūdi qn̄ reliquie tñ salue sient. Ostēlis ḡ miserijs: iterū regit ad id postulādū

qd̄ intendit. s. vindictā de inimicis: vñ subdit.

Et quid auertis facē tuam et dexteram tuam: de medio sinu tuo in finem?

AEt qd̄. i. q̄re (auertis) a percussione romanorū vel alioz p̄secutorz (manū. t̄). i. vindictā: t̄ qz bō p̄cutit forti⁹ cū de xtra manu addit (t̄ dexterā. t̄ de me. si. t̄). i. q̄ ē in medio sinu. i. q̄ cessat a percussione: tunc enim dñs q̄l in sinu ma nū b̄ qn̄ nō p̄cutit deliq̄tēs: tūc autē extrabit qn̄ eōs p̄ cutit t̄ adiuertit in illis Eze. xxi. Ego dñs educā gladiū mēū de vagina sua irreuocabilis: b̄ id est qd̄ educere ma nū de sinu. q̄p̄ b̄ q̄rit (vt qd̄ auer. t̄c.) vt. s. p̄cutias eos (i finē). i. vlc̄ ad intermissionē: vel pōt sic distingui vt sibi pe tant bñficiū t̄ aduersarijs vindictaz: sic (vt qd̄ auertis) a nobis (manū. t̄). i. simistrā largitatis tue q̄stū ad t̄pātia bñficiā. de qua Prover. iiij. In simistra illi⁹ diuitiae t̄ gloria.

Tē ab hostib⁹ cur (auertis dexterā tuā). i. vindictā iusta

De ista cum manu p̄. Justicia plena est dextera tua (de me. sinu. t̄). sicut supra. Moralit̄ (q̄si silua lig. t̄c.) Iamue

Moralit̄
Plati di
cīf ianue
eccidie: t̄ q̄
liter dy.
bolus bas

templi sunt plati p̄ q̄s alii debent intrare t̄ debet esse de li guis libani. i. incorruptibiles vor diaboli ē Zach. xv. Ap̄p̄

libane portas tuas. i. o tēplū ecclēsie platos tuos t̄ deuo ret ignis cedros tuas. s. ignis cupiditatē t̄ libidinis destru at in platis in putreabilitē t̄ incorruptionē Esa. xxvij.

Guccidā excelsa cedroz ei⁹ t̄ electas abietes illi⁹ t̄ intro ibo altitudinē fūmitatis ei⁹: bas ḡ ianuas tēpli dicit q̄ ex

ciderūt demones (securib⁹). i. grauib⁹ temptationib⁹ vicio rū (in idipm.). i. p̄corditer insurgūt in platos. iii. Reg. xxiij.

Rex autē syrie p̄cepat p̄ncipib⁹ currūt dices. Nō pugna. Figure

bītis ḥ minorē t̄ maiore quēpiā nīsi ḥ regē iſt̄ solū rex sy

rie est diabolus. syria em̄ interpretat̄ sublimis: t̄ ipse est rex sup oēs suis supbie: sicut dī Job. xlj. p̄nceps currūt sūt

alii demones q̄ discurrūt p̄ eniuerūt mūdū ad bellū ḥ si

lios iſrl. s. fideles: s̄ tota intētio eoz ē vt platos possint

supare: sicut em̄ q̄ victimis platis: defacili vincent̄ subdit̄: qz sicut dicit Greg. Īi pastor p̄ abrupta vicioz gradit̄ ne

cesserit p̄ p̄cipiū ḡret sequat̄. i. Reg. vlt. Totū pōdū p̄

lii versum ē in saul. ii. Re. xvij. Dicit pplo ad dāvid siue

fugierūt nō magno ope ad eos de nob̄ ptinebit siue me dia ps̄ ceciderit ex nobis nō satis curabūt: qz tu vñ p̄ de

cē milib⁹ cōputaris: t̄ dicit qd̄ (excide. ia. q̄si in sil. lig.) p̄

siluā ifructiferā t̄ solitaria significat p̄pli p̄cōrēs: q̄ h̄icut

in pplo p̄cōrēb⁹: ita t̄ in platis demōes purāt̄ Eze. iiiij.

Corues bodie coruet etiā pp̄ha tecū. t̄. viij. ciusdē in do

mo iſrl vidi horēdū ibi somaticōes effraym (in securi et

ascia deiecerūt eā) p̄securim maior: tentatio: p̄ ascīa mīor

tentatio intelligit Marth. iiij. Securis ad radicē arboris:

excidit autē diabolus aures obediētie: nares discretōnis t̄

manū opātōis: pedes affectōis t̄c (incederūt ig.) cupidi

ta: t̄ cupidis (sanctuarū. t̄). i. sacerdotes t̄ clericos dñō

sc̄ificatos t̄ dedicatos (in terra). i. in abūdātia terrenō

j. Hesdre. i. tēplū incēderūt ydumei. i. sāguinei. i. demōes

vel p̄sanguinei platos. p̄ p̄ q̄s incēdūt igne cupiditatēs v̄t

cos diuities faciat t̄ ardēt igne carnal' amor̄ erga eos. iiiij.

Re. vi. dī q̄ nabuzardan incēdit tēplū. Nabuzardan p̄

ceps coq̄ significat gulā q̄ incēdit hoīs igne luxurie qz si

cut dicit Hiero. Ven̄ mero estuās cito despumat̄ in libi

dine. iō q̄ sacerdotes p̄fectā mūdīa debet custodire: bñ

p̄ceptū ē i lege q̄ nō bibat vñi Le. x. Dirit dñs ad aarō

vñi t̄ oē qd̄ inebriare p̄t nō bibetis tu t̄ filiū tui qn̄ intra

bitis in tabernaculū testimoniū ne moriamini qz p̄ceptū ē

semipēnū i ḡtātōes vñas v̄t habeatis sciam discernēdi ītē

sc̄tū t̄ p̄phanum: ītē pollutū t̄ mūdū t̄c. (incederūt) ig

(sanctuarū) t̄ b̄ in desiderio reogitatōe (polluerūt t̄c. s. t̄)

Dualit̄ p̄la in colloq̄o t̄ opatiōe. Tē nō tū demones s̄ t̄ sacerdotes

luxuriosi incēdīt sanctuarū dei igne luxurie sue. De quo

Job. xxij. Ignis ē vlc̄ ad p̄sumptionē deuorās (sanctu

ariū). i. dñi qd̄ b̄ (in terra). i. aiām' iusti quā ad p̄ctū p̄ci

tant̄ hoīo t̄ exēplo vel ipsā ecclēsiā quātū i eis est (pollue

rū. t̄. s. aiās. t̄ s. aiās.

tabernaculū dei cī hoībus Prover. viij. Delicie mee esse cī fi

liū boīm: b̄ autē tabernaculū pollūt̄ sacerdotes Eze. xxij.

Sacerdotes el̄ p̄tēp̄scrīt legē t̄ polluerūt sanctuaria mea

et sequit inquinabar in medio eorum: sed contra Sap. vii. Nullus iniquitatem in illa incurrit. sed in sapientiam quod est filius dei. Solo. quanto in ipsis est polluit Mal. i. Offertis super altare meum pollutum panem Heb. x. Qui filius dei peccauerit et sanguine testameti pollutum duxerit (dixerit in corde suo). i. cogitauerit demones (et cognitio eorum sit). i. vicia quod sunt inuidice cogitatione. cognata enim sunt vice gule zviciu[m] lumen: sicut ira et homicidium. Itē auaricia et visura et sursum: ista ergo cum demonib[us] debet (quiescere). i. cessare (faciam) oes dies festi dei a terra) quod deo cogitat h[ab]et in corde suo die se stū: vñ in p[ro]p[ter]o. Relige cogitationis die festū agere tibi: sed festa p[re]ferunt demones et vicia Apoc. vii. Faciū est silentiu[m] in celo quod dimidia hora. i. in pectore et in psalmo d[omi]ni mundus caro demonia diversa mouent p[ro]lia: in cursu tot fantasmatu[m] turbat cordis sabbatum: ad finem etiam cessare faciūt oes dies festos dei a terra quod non custodiunt festa: sed sere oes vadunt vel ad operationem vel ad negotiacionem vel ad tabernaculum ad p[re]stibulum: et ad ecclesiam non curant ire nec facere id. per quod festa sunt instituta. s. vacare deo et sibi (signa nostra non vidimus) hoc p[ro]pt[er]e non dicere apli quoniam signa fuerunt humilitas pauperas: passus et filia Sal. vi. Stigmata domini iesu in corpe meo porto: sed h[ab]et signa iam non vident: quod non est qui vellet humilia[re] paup[er]e et tribulari: vñ non tam apli: sed et fideles p[ro]pt[er]e dicere (signa enim non vidi.) hec enim sunt signa fidelium quibus coguntur fieri dei a servis diaboli Ezech. ix. Signa tamen sup frontes virorum gementium et postea addit: oem autem sup quem videritis tamen ne occidatis tecum. sic erit in die iudicij sup quod inuenient tamen. i. crux p[ro]p[ter]e non occidetur gladio domini: oes autem sup quod non inuenient tamen occident illo gladio anticipati: quod in corpe et aia morient morte eterna: sed est enim signum et memoria domini quod suos recognoscet sine quod non intrabit aliquis ad eternas nuptias. Et posset aliquis dicere licet non videas signa multi boni sunt qui non ostendunt sanctitate suā: vñ ipse plenus subiungit (iam non est propheta) qui s. facto suo inueniet futura. sciens enim dum p[ro]p[ter]es diuitias et delicias et honores ostendunt: prophetat facto suo nobis quod appetende sunt future deliciae et diuitiae et honores: sed (iam non est propheta) ne coi- denit signa vera: vñ in persona eorum qui non habent ista signa subdit (et nos non cognoscere amplius) quod non habemus signa quod possimus ei ostendere Matth. vii. Lunc dicet illis nunc noui vos Job. viii. Negabitis eum et dicet non noui te. ecclera. ii. Reg. vii. Tu enim scis seruum tuum domine deus Job. x. Logisco oves meas et cognoscunt me m[er]ita: et quod ita ignoti et alieni sunt a deo: non diabolus ei improprietate ut ad desperationem deinceps: vñ sequitur (v[er]o quod deus improprietate inimihi.) i. diabolus. Ps. Nequon dicat inimihi. meus p[ro]p[ter]e ad. eum (irritat aduersarius). i. diabolus (nomen tuum) icum. i. salutem (in fine). q.d. diabolus suggesterit p[er]toribus quod non habebunt salutem in nomine domini salvatoris. p[ro]p[ter]e. Multi dicunt aie mee non est sa. ipsi in deo eius (ut quod auertis manum tuam et terreas tuas) i. quod non vindicta facis in demones improprietates et irritates nomine tuum. Solo (de medio sinu tuo). i. de occulto iudicio tuo: quod enim in sinu est absconditus est: quod in sinu per certum habet credit: vñ dicit Grego. Nos nibus certius habemus credimus quod in sinu tenemus: p[ro]pter h[ab]et ergo per signum dei: recte iudicium eius occultum designat: quod et occultum est et certum est quod licet ab hominibus ignoretur: non tamen in se fallit Roma. xj. Altitudine sapientie et scientie dei quod in corpore sunt in eins. et inue- stigabiles via eius: et h[ab]et (in fine) i. in p[ro]sumptione bonorum in bono et malorum in malo Apoc. vli. Qui in sordibus est sordecat adhuc et iustus iustificetur adhuc.

13 Deus autem rex n[ost]r[us] ante secula: operatus est salutem in medio terre.

I De veritate que figuris destruuntur secundum secula est. Secunda est ubi agit de veritate quod figuris destruuntur secundum secula est. q.d. destructi sunt iudei et ritus eorum (deus ait). i. ipsi (rex n[ost]r[us]) Apoc. xix. Rex regum et dominus dominantium (qui est ait secula) quod in principio erat verbum (opatus est salutem) bona ni generis in incarnatione predicatione et passione sua: vñ iesus i. salvator appellatus est Matth. j. Vocabis nomen eius iesum: ipse autem saluum facies populo suum a peccatis eorum (in medio terre) i. in hierusalem: vel (in medio terre) i. in communione. Notandum autem quod hic quadrupliciter heresis eligitur quod

enim loquens de Christo dicit (deus) est contra nos tuorum qui dicit cum param creaturam (rex n[ost]r[us]) contra iudeum qui dixit Job. ix. Non habemus regem nisi cesare (ante secula) contra arruum (opatus est tecum) contra manicheum. Et pertinet sermonem ad salvatores dicit modum salutis.

14 **C**u confirmasti in virtute tua mare: cōtrabulasti capita draconum in aquis.

Cu orp[er]e (confirmasti in virtute tua) i. in potentia tua vel in fide nois tui (mare) i. gentes fluxibilis terrā iudee circumqua[m] cingentes et quod prius peccatis erat oppissi et diabolico subiugati (tu p[re]tribulasti capita draconis) i. supbi am et dominum demonis (in aqua) baptisisti ecce modus salutis Marci vlt. Qui crediderit et baptisatus fuerit saluus erit qui crediderit: ecce confirmatione: de qua dicit hic (confirmasti tecum) et baptisatus fuerit: ecce p[re]tribulatio (capita draconis in aqua) saluus erit: ecce salutis opatio. Possit autem contribuuisse parum ita quod non destruxisset: vñ accidit.

15 **C**u confregisti capita draconis; dedisti eum escam populi ethiopum.

Cu confregisti (quod non parum contribuisti: sed oino (confregisti capita draconis)) i. patres principis demonum et penitus nihil posset in hoie baptizato et credente: sed homo talis magis pot in ipso (quod dedisti eum) diabolum (escas populi ethiopum). i. gentilibus et p[er]toribus nigris prius p[re]dicti sed nunc dealbatis in fonte baptisimi: ut quod prius devorabit et consumebat nunc ipsum deuoret et consummant: nec tamen ut eum quod escas consummat: sed ut eo licet nolente p[re]dicti et crescent: sicut enim homo escas nuerit et p[re]dicti sic iustus homo temptationibus dyaboli p[re]dicti et nutriti et roboatur. Eni Jacobi. i. Omne gaudium exstimate fratres cum in tentationes varias incideritis scientes quod p[ro]batio fidei vere patientiam operatur: patientia autem opus perfectum habet ut sitis pacati et integrati in nullo deficitibus: hec autem facta sunt per missio[n]em apostolorum: vñ addit.

16 **C**u dirupisti fontes et torrentes: tu sicca ui fluuidis ethan.

Cu dirupisti fontes aquarum i. aperuisti et misisti aplos ut quod prius in ore vel in aure locuti erant in cubiculis p[ro]p[ter]e fontes dicaret sup tecta Luce. xij. (fontes) dicit apostolus de quibus fuerint apostoli manare fecisti aqua sapientia et doctrine: hi sunt duodecim fontes et de ventutes qui erant in helym Erod. xv. Helym interpretatur fortis predicationis eorum et significat Christum in quo quasi in fonte totius volu[ntatis].

ptatis. isti duodecim fontes siti et fundati erant et eo aq[ua]s indeficientes trahabant quas alii ingiter insuebant: nec solum per predicationem apostolorum sed et per spissantem dationem: unde addit (et torrentes) id est spissantem impetus.

Pro. Fluminis impetus testificat civitatem dei Esiae. lie.

Cum venerit quasi fluminus violentus quod spiritus domini cogit sic enim siebat per predicationibus apostolorum descendebat spissantem in eos qui credebant audientes predicationem eorum: vñ Act. x. Adhuc loquente petro verba hec: cecidit spissans et sup oes qui audiebat verbū (tu sic filios ethan) i. doctrinam phis et gentilis doctrine destruxisti (ethan) enim interpretatur fortis: et significat gentiles phos qui sibi suam scienciam et virtutem attribuebat. Ps. Labia nostra a nobis sunt: et eorum doctrinam quam alii abundanter sivebant exiccauit dominus per predicationem apostolorum et gratiam spissantem: vel ipsi p[ro]pheti predicaverunt Christum crucifixum quod eis prius stultitia videbatur: sicut Aug. et Dionysius. i. Cor. i. Nos predicamus Christum crucifixum iudeis atque grecis Christum dei virtutem et dei sapientiam et in eodem supra scriptum est predicta sapientia sapientium et prudentia prudentius reprobabo: et secunda eiusdem non me iudicauis scire aliquid inter vos nisi Christum iesum et hunc crucifixum: ecce quod phos pauli exicata erat: et non solus o[ste]r Christus ista beneficia fecisti: sed et alia multa de mundi creatione: quod.

17 **C**uus est dies et tua est nocte: tu fabricas et auroram et solem.

Cuus est dies i. a te creatus (et tua est nocte) similiter hoc probat per causam (quod tu fabricatus es auro et sole)

Psalmus

.i. tu creasti ea: et ex hoc sequitur quod fecisti diem et noctem
solis enim latius super nostrum emisperium die facit: verges autem sol
ad inservientem emisperium noctem facit Job. xxv. In manibus ab
scindit lucem et precipit ei ut rursus adueniat: quod sicut ille qui te
nec lucem candele in manibus quoniam vult facit illuminationem et quoniam
vult facit tenebras: sic deus quoniam vult facit noctem et quoniam vult fa-
cit diem.

18

Ctu fecisti omnes terminos terre: estate et
ver tu plasmasti ea.

Moraliter

Ctu se oes ter. ter.) q.d. non solum celum fecisti sed et terram nec
tamen unam terram sed oes plagas terre quibus terra limitata etiam
terminasti. Ps. Tu fundasti terram super stabilitatem suam (esta
tempus et ver). Variatores tempis utque haec duo tempora etiam alia duo
intelligantur. autem et hyems (tu plasmasti ea). scilicet tempora
(plasmasti) dicitur quod plus est quam fabricare: de quod supra dicerat
alii enim fabri et fabricari: multis tamen indiget. scilicet in materia et in mate-
ria: ipse autem plasmat suam materiam hic est bonus faber. De quod
Matth. vi. Homo hic est faber filii marie. Moraliter (deus
autem rex noster) deus cuius debemus esse cultores Hier. xiii.
Homo tu deus deus tuus te quoniam expectauimus tu enim fecisti oiam haec
(rex) cuius debemus esse milites Job. vii. Militia est vita
bois super terram (naturam) cuius sumus fratres: sed videlamus ne sumus
degeneres: quod multi sumus falsi fratres Hier. ix. Unusquisque a pro-
prio suo se custodiatur: et in omni fratre suo non habeat fiduciam
Heb. xii. Qui certificatur et qui certificatur ex uno oes propter quas
cam non profundi frates eos vocare dicentes. nam vero nomine tu
um fratrum meorum (ante secula) cuius sumus factura (opatus est)
ut artifex cuius sumus edificatio (salute) ut medicus cuius
sumus egredi (in medio) ut mediator: cuius sumus redempti et recor-
ciliati (crederemus) ut leuaremus nos ad celum: deus est opatus non et bonus
oparius quod salute opatus est oporet quod nos iuvemus eum. i.
Cor. iii. Unusquisque propria mercede accipiet finem suum labore
dei enim adiutores sumus: diabolus autem contra opatum mortem
terram boim: et multi illi libetius adiuvant in suam mortem quam deum
in suam salutem Eccli. xii. Attende tibi a pestiferio. i. a dyabolo:
fabricat enim mala Ezech. xxi. Dabo te in manus boim in
sipientium et fabricantium interitum et dicit (in medio terre). i.
corpis non in fine. q.d. opandum est dum adhuc habo potes est:
non est expectandum versus ad mortem Eccli. xiii. Ante obitum
opare iusticiam quoniam non est apud inferos invenire cibum Job
ix. Dicit iste opatus: me ois opari oportet ei qui misit me. i. salu-
tem boim donec dies est. i. dum sunt viui et sancti: venit enim
nox quoniam nemo potest opari. i. in morte: et sunt aliqui qui libenter
oparentur a deo sua salutem: sed quod fragiles se sentiunt priam
non audierunt incepere ne iterum recidatur in peccatis et fias nouissima
peiora peribus: unde bene subiungit (tu plasmasti in virtute tua)
in oportetia tua vel in miseria tua quod est propria virtus dei:
Ps. Deus in nobis. sal. me fac. et in vir. et. lib. me. (mare). i.
cor amarum per tristionem et in fluctuibus per debilitatem Matth.
vii. Impinguavit ventis et mari et facta est tranquillitas ma-
gna (tribulasti capita draconis in aquis) dracones ut di-
ctum est sunt demones: caput autem eorum pernas vel caput est vi-
cium suggestionis: quod caput vel quoque capita tribulantur. i.
sit tribulat enim habo tribulat se ipsum in pena et in dolore cordis
draconum dico existentium et habitantium in aqua voluptatis et
divinitatibus. An Job. xl. In umbra dormit in secreto cala-
mum in locis humectibus Ezech. xxix. Draco magne qui cubas
in medio fluminis tuorum et dicas meus est flumen: vel (tribu-
bulasti in aqua) lachrymarum vel per punctos qui molestie sunt
diabolo sicut pluvia catto: fugit enim a facie lachrymarum si-
cuit cattus a facie pluviae. iii. Re. xvii. Ascender die achab
lunge currunt tuum et descendere ne occupet te pluvia: nec soluz
(tribulasti) sed et oio (tu perfregisti capita draconis) finis op-
dictum est antiqui serpenti Gen. iii. Ipsi steret caput. et. vicium
suggestionis: sicut exponit Greg. vel capita draconis sunt
vicia capitalia Apoc. xvii. Videlicet de mari ascendentem bestiam
hunc septem capita. i. diabolum hunc septem vicia capitalia que
hunc offert et suggesterit: sed dominus ista capitalia perfingit caput
luxurie perfingit per abstinentiam et disciplinam Eccli. xii. Malitia
a bore obliuione facit luxurie marie caput gule perfingit
tur per abstinentiam. sicut ps. In ebiam et freno in ap. eo. perfingit

ge. caput ire fragit per manus et dinem Prover. xv. Rensis
mollis fragit ira: auaricia per largitatem: et sic de aliis (Hedi-
sti enim escam propter ethiopum) corporis diaboli post ex malis boi-
bus et per nos ethiopum: ut dictum est sunt pectoris pueri
quibus dat illud corpus in escam: quod alios pectoris ad priam
trahunt et corporis regni cuius ipsi membra sunt illos incorporant: et
haec picipes faciunt predicatorum et sacerdotes qui fortes dentes
bini Act. x. Dictum est petro quod de ethiopia exierat. i. de peto
macta et maduca Osee. iiiij. Petrum populi mei comedet. i. de
uorabitur et ambulabunt orione et predicatorum. Sunt autem multe
predicantes dracones quod est diabolus de draco qui notatus bisbis
L Sibilat: igni omnis beremi babylonis barene.

L Et maris incubitor cristatus edax volat ingens.
Qds breue cauda ligans elephante guigil astu.

A spicis pugnans sensus petit est capitolus.

Sibilat: fuggerendo Sap. xviij. Siue spiritus sibilas. i. dyabolus
fuggeres et infra deficietes eos faciebat (igni omnis)
seu iudeo Sap. xij. Ira plena ignotus bestias aut vaporē
igneū spirantes aut summi odore pferentes aut horreolas ab
oculis scillas emitentes (heremiti bitatoz). i. claustrum ad
tentandum Job. xxx. Fratru sui draconum. i. vicinus demonum vel
malorum hominum qui sunt ei membrum (babylonis). i. mundi est bita-
tor Esa. xiij. Replebit domus eorum draconibus: sed differenter
bitat in claustro et in mundo. In claustro enim est ut inimicus obser-
vans: et ut seruus malitiosus qui circuit quod est deuoret ten-
tando et fuggerendo et in haec ipso noles seruit iustis et fabri-
cat eis coronas. In mundo autem bitat ut dominus quisque supue-
nitate fortiori exercit: sicut deus Job. xii. Nunc iudicium est mihi:
nunc princeps huius mundi exercit foras. Ita (et barene). i.
fructuosorum et oculos Hier. ix. Dabo irlim in aceruos ha-
rene et in cubilia draconum (et maris) Ezech. xxix. Assilia-
tus es draconis qui est in mari. Ps. Hoc mare magnum et spa-
ciosum et infra draconem iste quem formasti ad illudendum ei (incu-
bito) Ezech. xxix. Draco magne qui cubas in medio flumi
num tuorum (cristatus) Ouidius. Cristati colla dracones cri-
status. i. galeatus. diabolus enim est fortis armatus. de quod Lu. xij.
i. Reg. xvij. Cassis erea super caput eius (edax) Dan. in fine
cum massis et tedit in os draconis (volat) Esa. xxx. Leona-
tus et leo ex eis via et regulis volans et draco et regulis. i. dia-
bolus divolans qui citoyonat necat. i. clericos (Inges) Ezech. xxix. Draco magne Dan. in fine et erit draco magnus
in illo loco. i. potes in malo Job. xlj. Non est potes super terram
qui potest ei (os breue) hunc draco ad liram et dyabolus hunc os
breue non namque ligatas hunc fauces versus Job. xl. Absorbe-
bit fluuium et non mirabitur et magnus rictus hunc (cauda ligata ele-
phantem. i. magnos et castos illaqueat (cauda) i. sequacibus
fuis viris et mulieribus: vel cauda diaboli est hypocrisis qui
et cauda turpitudinem potest tegit Apoc. xij. Draco mag-
nus rufus bens capita septem et cauda eius trahebat terciam
partem stellam celi et misit eas in terram (puigil) Job. xxx. Qui
me comedunt non dominunt (astu). i. fraude decipit Apo. xij.
Qui seducit universum orbem (aspices) acute Eccli. xiiij.
Oculi malorum ad mala et non satiabitur (pugnar) Ester. xij.
Ecce duo dracones magni pati per se ad pluia Matth. xij.
Si satanum ejicit aduersus se diuinus est (sensus petit) qui oculi
ipsi et aures elephat: sicut coruus cadaver austertus per
oculos. i. itellecut. i. Re. xij. dixit naas in haec feria vobiscum fe-
dus ut erua ois vrum oculos terros Eze. xxij. Nassu tuum et
aures tuas perdidit (est capitulo) et haec capita draconis Apo.
xij. Draco magnus rufus (tu diru. fates) i. heresiarchas qui
in se peccant et in alios transfundunt (et torquentes) i. illos qui ex
habundantia trahunt pernas in unda: de quod supra potest qui ex
adipe iniqtas eorum. bos fontes et torrentes ditupit dominus per
priam. i. scidit et velter non fluat Job. ii. Scidite cordavita
bi sunt vices veteres de quod Matth. ix. (tu secasti flumina
ethan). i. illos qui defluunt per luxuriam qui dicunt flumina: qui de-
fluunt (et ethan) interpretantur fortis qui per luxuriam multum crescat
in terra fortitudo et potest diabolus. vii. Job. xl. De diabolo
de fortitudo ei in libris ei et virtus ei in umbra co ventris
ei: hi flumina silva per priam excedunt Osee. xiiij. Excedunt dominus
ventus videntur de deserto ascendentes et excedentes venas ei et de
solabit fontes eius (tunc est dies) per diem intelliguntur

L Proprie-
ties dra-
conis dia-
bolo con-
uenientes

Gersus

Septuagesimasterius

CLXXVI

sapiētes iusti de ecclēsia qui vita et scia fulgent et accēdunt
alios; hos p̄st̄tūt dñs in ecclēsia et ordinat: vñ dicit (cu⁹
est dies) i.a te fact⁹; de q̄ dñ in p̄. Dies dici eructat verbū
(et tuta ē nor). i.simplices. P̄s. Et nox nocti indicat scia³
(tu fabricat es aurorā). i.ūmpfectos (et sole). i.pfectos.
P̄s. Hoies et iūmēta salutabis dñe de aurora. Job. xxxvij
Dñ disti aurore locū suū. Greg. Aurora nocte p̄terisse nū
ciat: nec tñ integrā claritatē ostētāt. qr quedā ia q̄ luc̄ sūt
agim⁹: et tñ quibusdā tenebrar̄ reliquys nō carem⁹: vel p̄
(aurorā) bēa virgo p̄t intelligi: p̄ (sole) fili⁹ ei⁹. s. xp̄s bō
Ipsa fuit aurora in nativitate lūua: in annūciatiōe eclipsi
sans sole iusticie: sol in assumptōe: luminaria in purificatiōe: de q̄ ebēma est b̄ fm̄ lram Hieronymi q̄ habet. tu or
dinasti luminaria tē. In purificatiōe em̄ ordinant̄ et por
tanē lūmmari⁹. vel p̄ (die) signat triūphās ecclā: p̄ (no
ctē) aut̄ militās q̄ adibū ē in tenebris igratīc: p̄ (aurorā)
gra: p̄ (sole) gloria intelligit q̄ oia dñi sūt. s. possesso et cre
atura: vel (sic tu⁹ est dies). p̄ speratūs (et tua est nor) ad
uersitatis. i.a te sunt p̄ speritas et aduersitas qd̄ est ē ma
nicēos q̄ dicūt q̄ aduersitas est a dyabolo. Eccl. xj. Go
na et mala et vita et mox: paupertas et honestas a deo sunt:
(tu fabricat es aurorā) i.e. (et sole) sapie q̄ oia a deo sūt
(tu fecisti oēs termios terre). i.hoi terreno posuisti termi
nos scie ē curiosos et vite ē p̄mitētes sibi vitā. P̄s. Con
stituisti terminos ei⁹ qui p̄cērī nō poterūt. ē curiosos dē
Eco. xix. Contestare pp̄lm ne forte velint transcedere ter
minos ad vidēdū dñm et p̄ceat ex eis plūma multitudō ē
p̄mitētes vitā. Job. viij. Constituisti terminos ei⁹ q̄ p̄te
riti nō po. multi ponit sibi terminos et deponit alios. Lu
ce. xij. de diuite q̄ dicebat aie sue. H̄abes milia bona repo
sa in annos plūmos tē. et dñs dicit ei alind. stulte bac no
cte repetēt aiam tuā a te. Quidā aut̄ nullū ponit sibi ter
minū: qr de morte sua nō cogitāt: ac si cēnt interminables
et immortales: s facerevidēt illud. Esa. xxxvij. Percussi
mus sedus cū morte vel terminos terre vocat illos in q̄
bus ois amo: terren⁹ terminatus est et solū dñi appetunt
supra dabo gētes hereditatē tuā pos. ter. terre (estatē et
ver tu plāmasti ea). i.vitā actiūa et p̄teplatiūa: estas en
signat p̄teplatiūa q̄ habet longos dies et calidos et solsti
cū et p̄pter hanc dignitatē etia p̄ponit estate veri cu³ ver
natura et p̄te p̄cedat estate: ver vo significat actiūa: qr vi
uisicat terrenascentia. Sed nota q̄ verio tpe mortua est
rachel in effrata dñi parturiret beniamin: qr plērūq; p̄tem
platiūi dñi ad actiūa descedētes in effratā. i.abūdātiām
terrenov diuertū filios doloris parūt et moriunt spūalr̄
(tu plāmasti ea) s numqđ nō dñs sili fecit autūnū et hye
mēqre ḡ placet plus de illis q̄z de istis. Solo: qr illa autū
nus et hyems ei⁹ iusticiā designat. ista aut. s. ver et estas ei⁹
misēdiām vñ dī ista facere: qr cu³ facit misēdiām p̄pū op̄
facit: cu³ aut̄ facit iusticiā alieni et opus eius an eo. Esaie
xxvij. Autūnus resecat bona terre et spoliat eaz: et signifi
cat morte: hyems excitat tempestates et significat infernum
Esa. viij. Conturbatus est infernus in occursum tuū.

20
M
ultiplex
est aurora. Corpis. s. aia. xxxvij. Ostēdisti aurore. i.aie locū suū
Unū. s. gra hic tu fabricatus es aurorā et sole.
Celi beata maria. Cān. vi. Que est ista q̄ p̄gredit quasi
aurora consurgens.

Memor esto hu⁹ inimicus impropere
uit dño. et pp̄ls insipiēs icitauit nomē tuū.
Memor esto hu⁹. Tercia p̄ vbi qd̄ vbiq; sit p̄cē si
eri iudeis iudicem pium ad misericordiam. puocās p̄ bñficia
numerata: vñ dicit (memor esto hu⁹). s. creatōis p̄dīcē:
etia p̄missionis factē iudeis finalib⁹ et vt meli⁹ imp̄ret
qd̄ petit p̄ ip̄lis p̄fite qd̄ male om̄iserūt dices (inimic⁹)
scz inde⁹ primi est iudei q̄ tunc fuerūt inimici fuerūt: sed
finalēs erunt amici: ille ḡ (inimicus impropereavit dño)
xp̄o. Job. viij. Samaritanus es tu et demonū habes: de
bui⁹ inimicis dicit idē dñs. Lu. xij. Inimicos meos illos
qui noluerūt me regnare sup se: adducite huc et interficite
an me (et pp̄ls insipiēs icitauit nomē tuū). i.pp̄ls iudeo

rum: de cuius insipiētia. B̄iere. iiiij. Stultus pp̄ls me non
cogit filiū insipiētes sunt et vecordes sapiētes sunt ut fa
ciat mala tē (incitauit) p̄missionib⁹ et iniurijs. Orat au
te p̄ salutē bonor̄ tp̄ali et corpali fm̄ vñā lecturaz: vel p̄
spūali fm̄ alia lecturā. primo de pūma sic primo petit ne
deus tradat bonos iudeos romanis vel chaldeis dices.

21
Me tradas bestijs aias cōfidentes tibi: et
aias pauperū tuorū ne obliuiscaris in finē
Me tradas o deus (bestijs). i. romanis q̄ terraz vasta
uerūt. P̄s. Exterminauit eā aper de silua (aiam p̄fite
tibi). i.aiam scd̄z q̄ inter malos habitabātiō fideles fu
gerit in regū agrippe in pellā cūrātē. Scd̄o petit ne te
us tradat eos obliuisioni dices (et amias paupern tuorū). i.
bonor̄ iudeoz (ne obliuiscaris in finē). s. qñ mali capiēt
et in captiuitatē ducent: et b̄ factū et unpletu fuit qñ nabu
zardian paupes reliquit: vel (bestijs) nō tñ romanis aut
chaldeis s ilis q̄tuor: de qb̄. Dan. viij. s. leoni: pardo et vz
so: et q̄rte bestijs dissili alijs leoni. s. nabuc. pardo. i. cyro et
vario: v̄lo. i. macedonib⁹ q̄rte bestie. i. romanis. Tercio
petit ad impletionē p̄missor̄ cum subiungit.

22
Respice in testim tuū: qr repleti sunt qui
obscurati sunt terre domib⁹ iniquitatū.

Respice in testim tuu⁹. i.in sacrā scripturā et soluas q̄
in illa nobis p̄missa sunt paupib⁹ nō diuitib⁹: et ostēdit
qr nō facit orōnē. p̄ diuitib⁹ et malis iudeis dices (qr reple
ti sunt). q. d. iō. p̄ paupib⁹ rogo nō. p̄ diuitib⁹: qr diuites
bñ meruerūt aſili (qr repleti sunt q̄ obscurati sunt terre
domib⁹ iniquitatū). i.iudei diuites (repleti sunt iniquita
tū). i.iniquitatib⁹: et ponit genitū. p̄ ablato more gre
co (qui obscurati sunt). i. exēcati (domib⁹). i. p̄ter do
mos (terre). i. terrenas. q. d. non. p̄ter habēdas terrenas
possessions et diuitias obscurati sunt exēcati et p̄cō re
pletiv̄el (domib⁹). i. p̄ter familias qñ. s. dixerūt Job.
xj. Teneri romani tollent locū nřm et gentē: p̄ talib⁹ ḡ
nō orat. p̄pha s. p̄ paupib⁹ et humilibus. vñ sequit.

23
Me auertatur humili factus confusus
paup et inops laudabunt nomen tuum.

Me auertat a ter. s. (bu.) iudeus (fact⁹ p̄fusus) cu³ di
uitib⁹ q̄ ducti sunt in babylōnē: vel (a romanis) p̄ mūdū
vniuerſum vſliter vēditi (paup et inops) ad lram (lauda
bñ nomē tuū) in terra sua: de qua nō amouebunt vel p̄
spūali salute iudeoz orat sic (ne tradas bestijs). i. demo
nib⁹ q̄ vastā oia q̄ tāgere p̄mittūt Job. v. Bestias terre
nō formidabūt (aiam) quā desiderāt. Greg. Parū se fecis
se estimat cu aiā nō sautia (p̄fite tibi) iudeoz finalū
(et aias pau. et ne ob. in si.) qñ eos salues Sop̄b. iiij. Dere
linquā mibi i medio tui pp̄lm paupē et egenū: et sperabūt
in noī dñi reliq̄e isrl̄ (respice in te. t.) nouū qd̄ bereticī te
nēt et p̄uerūt (qr repleti sunt) cibō et potū cu tñ se silent ie
iunare (q̄ obscu. sūt) intellectu bītates (in terre domib⁹)
i. sub terraneis vbi p̄gregat p̄uētūla sua (domib⁹) dico
(iūtātū) p̄scīs tplenis: qr ibi faciūt horēda (ne auertat
a te humili) pp̄ls vltim⁹ iudeoz (fact⁹ p̄fusus) de malis q̄
fecit et venia petēs a te recipiat et vere sic fieri: qr ip̄se (pa
per) depaupat⁹ ab antīpō (et inops) spōte renunciās se
culo (laudabūt nomē tuū) credētes (et p̄fite tibi) po
stea im̄p̄caſ. p̄pha cōter taz iudeis exēcatis q̄ romanis
petēs et puniant dices.

24
Exurge de⁹ iudica cāz tuā: mēor esto im
p̄prio tuor̄: eoz q̄ ab insipiēte s̄t tota die

Exurge deus ad vindictā qui modo parcens dormire
videris (iudica cām tuām) p̄tra tales ostendit q̄ b̄ meru
erunt multis rōnibus. Prima est illatio contumeliarū in
ope: vnde dicit (memor esto impropereavit tuor̄ eoz)
scz que ab insipiēte iudeo et romano sunt tibi illata. P̄s.
Tota die impugnās tribulauit me. Scd̄a est cōtinuatio:
vnde addit (tota die) Tercia est blasphemia in verbo:
vnde sequit.

Me obliuiscaris voces inimicorum tuo
rum: supbia eorū qui te oderūt ascēdit sp.

¶ Psalms

Con obliuio. vo. ini. t.) i. blasphemias iudeorum et romano-
rum ne obliuiscaris quin reparamas. quarta est odii. quin-
ta est intus supbie: de his duobus subdit (supbia eorum q
te oderunt ascē. sp) vñ dñe fac ea descendere et deprime eam

Moralit. **D**ixit vir iustus (memor esto dñe huius). s. esta-
tis et veris de q immediate supra habitum est. i. bone vite
nre actue et pteplatiue ut fm eam remuneret nos **E**sai
xxvij. **N**emēto quō ambulauimus corā te in veritate:
vel huius qd sequit (ve vindices) qz (imicu) i. amic
mudi (improperauit dno) pculcado et ptenēdo (paupes
eius) as si ipse nō posset tueri aut ditare. puerb. viii. **Q**ui
caluniat egēte exprobriat factori suo: ita faciūt diuites bu
ius mudi amici et imicu dei pscētes in potētia et diuitijs
suis. **N**ach. x. i fine loci firmitate pscē supra modū ma
ledicebat et sermones nephandos iactabat. **N**ach. xij.
Confidētes in stabilitate muroz et apparatu alimoniorū
remissius agebat maledictis lacessētes: iudam et blasphemate
mantes et loquētes q fas nō est (et ppls insipies) cui cele
stia nō sapient: s em terrena appetit (incitauit nō tuā)
i. puocauit **J**ob. vij. **A**udacter puocat deū cu ipse dede
oia in manus eoz eoipso em qd nō sapient eis celestia
appetit frenā. puocat deū p se nō ad misericordiā s ad irā **E**sa
ie. xvij. **M**on est ppls sapies. pterea nō miserebit eius q
fecit illū. **I**ta ergo imp̄catus est amatoribus huius mudi
et ppter orat p pceptoriibus ipsius mudi dices (ne tradas
bestijs) i. demonibus (pfitentes tibi) confessione laudis et
pfectione pctō: et ita est q tales nō tradit dñs demonib
s mutos qui nec laudare nec pctrā volunt pfiteri: et ideo li
beter laborat diabolus et claudat ora. **E**n **H**ester. vi. **C**lo
lunt claudere ora te laudantū et extingue gloriā tuā: et
supra sic claudes ora canentū te (et aias pau. t.) s. eorum
q sunt pceptores mudi (ne obliuisc.) ducere (in finē) xpm
P. **P**atientia pauperū nō pibit in finē. Notandum q dy
abclus dī bestia ppter multas pprietates q notant̄ his
versibus.

Devilus **B**estia stulta: rapax: crudelis: sanguine gaudet.
dī bestia: **T**errēs voce vorax venatrix saltibus vngue. vñ benet
fm multas eius prie
fates. **B**ehemoth interpt̄ bestia **J**ob. xl. **E**cce behemoth quē
feci tecū h (bestia) stulta ē **E**ccl. xxv. **S**enē satuū et insen
satū. **G**lo. d. abolū (rapax) **J**ob. x. **L**upus rapit et dispigit
oues (crudelis) **E**sie. vj. **C**rudelis est et nō miserebitur.
(sanguine gaudet) **S**en. xj. **S**anguinem aiax nrā regraz
de manu cunctarū bestiarū. s. demonū de manu bois. i. pla
ti: et de manu viri et de manu fratriis eius. i. ne qz dicat cu
cayn. **N**ūqd custos fratriis mei sum ego **S**en. iii. (terrēs
voce) .i. **P**ef. v. **D**yabolus tāq leo ru. cr. que. quē deuo.
Job. xl. **A**bsorbebit flu. et nō mirabitur (venatrix) **E**ccl.
xxvij. **L**eo venationi insidiā semp (saltibus) **A**bac. j. **L**e
uiores pardis equi eius et velotiores lupis velutini (vn
gue) .i. extremitate **E**sa. v. **F**rendet et tenebit pdam et am
plexabit et nō est qui eruat (respice in testim. tuū) cyrogra
phū factū est vel carta inter nos et deū. s. nouiū testim. vbi
deus pōt legere et nos qd alter pmiserit alteri: qd alter si
bi deus nobis pmisit gloriā nos ei innocētiā in baptismo
(respice) ergo dñe qd penitēti et pfiteti pmisisti veniā nō
vincitā (respice) hō quid spopōdisti et qd solviū **E**sie.
ij. **V**ide vias tuas in quale scito quid feceris: et hō pōt de
et hō inuenire (qz repleti sūt q obsc. sūt) i. senes et exccatī
amore terreno. s. stercoib byrūdinū. et thobias **T**ob. ij
q repleti sunt (terre) .i. terra **E**sa. ij. **R**epleti sunt vt olim
et augures habuerint vt pphilistij et ita repleta est terra ar
gento et auro rē. et tm cor nō est plenū cum arca **E**ccl. v.
Quarus nō implebit pecunia. **T**e (repleti sunt terre do
mbus) .i. terrenis domibus: qz multas domos habent in
terra: s in celo nullā: s ille (wōm) sunt iniquitatū) .i. ex ra
pina pauperū **E**sie. xxi. **T**e qui edificat domū suū in in
iusticia et cenacula sua nō in iudicio amicū suū opprimit
frustra et mercedē ei nō reddet ei **E**ccl. xxi. **Q**ui edificat
domū suū impētis alienis qsi qui colligit lapides suos i
hyeme (Ne auertat būlis fac cōfusus) .i. nibil ei qd pe
tat neget qd si fieret pfundere. sile. ij. **R**eg. ii. **P**etitionē
venā quulā ego dep̄cor a te ne pfundas facie mea: dixitqz

rex: pete mater mi. **N**ec em fas est vt auertas facie tuā. i.
negem tibi quicqz et ita erit: vñ (paup) spū (et inops) sine
opibus seculi (laudabūt nomē tuū) redditēs grās de eo
qd impetraverūt: pns ponit p antecedēte: vel de futuro
(ne auertat) sicut **P**rouer. i. **A**uersio pūlōr interficit
eos **H**iere. ij. **A**uersio tua incēpabit te **E**xod. xxiij. **Q**ui se humiliat exalta
bit (factus pūlus) .i. ne fiat pūlus cōfusōe eterna **E**sa.
liij. **M**on pflunderis neqz crubescēt: et post qz dñabitur
tui q fecit te (paup) quondā p xpo (et inops) qd plus ist
aliqui em sunt paupes q tm nō sunt inopes: qz no egēt ta
les (laudabūt) meternū (ne men tuā) qz talū est re. cel. et
bti q habitat in do. t. d. in se. se. lau. te. g (exurge de iudica
cām) .i. cām pauperū quā aliū iudicare nō volūt. **P**. **C**i
bi derelictus est paup **E**sa. i. **D**ēs diligēt munera sequit
retributōes pupillo nō indicat: cā vidue non ingredit ad
eos. **T**e cā aiax ppric est cā dei. s. xpi qz p ipsis est passus:
cum g diabolus vel ministri ei calumniant aias volēdo
eos retrahere ad petim vel ad suppliciū dicendū est (exur
ge dñe iudica cām tuā) .i. defende cā et miles vel aduoca
tus exurgēs h aduersarios. **P**. **J**udica dñe nocētes me
expug. impugnā. me rē. vsqz ibi: dic aie mee sa. t. ego sum
(memēto improperior tu. e. q ab insi. tota die) h est idē
qd supra habitū est (memor esto imicu) impropereavit
dno: et ppls insipies incitauit nōmen. t.) vel sic pōt dici q
multi impropereat illis q volunt seruire deo et mundū dñe
nere vocādo eos hypocritas et bmoi dicēdo. **P**. **C**ofiliū
in opis pfludistis qm dñs spes ei est. q. d. si in mūdo spēm
poneret nō pflunderetis eu: iō non illis s deo. ppric impro
perat. **E**n **L**u. x. **Q**uiros spernit (cor q ab insipie fuit)
qz em cā nō sapient celestia q isti qrun: iō eos stultos esti
mātes impropria dicūt. **P**. **H**irte insi. in cor. s. nō est de
us q remuneret oia iustoz. **P**. **M**ulti insur. aduer. me
multi dī. aie mee nō est sa. ipsi in deo eius: vel iste insipies
a q hec oia pcedit est diabolus a q oē malū **H**iere. i. **A**b
aqalone pandet oē malū: ipse vere est insipies: qz sibi ma
gis nocet vt aliū min⁹ possit nocere: oia em mala q sugge
rit alijs reuertenēt in caput suu h est sener fatuus. **D**e q
Eccl. xxv. **S**enē satuū et insensatū. **G**lo. diabolū (tota die)
notat istatia **E**sa. lij. **J**ugis tota die nomi. m. blasphemāt
(ne obliuiscaris) ergo istas (voces imimicor tuoz) qz ip
si nō corrigit se: h (supbia eoz q te ode. ascē. sp) .i. ascēde
re nitit et alios submittere sibi: h quid ē (qui te oderit) dī
em q nulla pscia pōt deū oclisse. **G**olo notāda est **G**lo. q
dicit (supbia eoz) .i. romanorū rē. vñ p̄cipial romanos
arguit hic de odio dei et de supbia (supbia eoz) oibis p̄z
qz (ascēdit sp) .i. de die in diē crescit et augmentat: vñ p̄t
mō dicere minim⁹ digitus me⁹ grossior est torso p̄is mei
sez petri et pauli q fuerū salomon. i. faciētes pacē in eccl
isia dei sicut xps: vñ dicit paul. ii. **C**or. v. Posuit in nobis
ministeriu recōciliatōis: et post addit p xpo ergo legatōe
fungimur tāq deo exhortate p nos: obsecramus g. p xpo
recōciliamini deo: successores aut petri et pauli sūt roboā
q interpt̄ dissipāt p̄plos vel inclinatio pctō: qz qz de
berēt recōciliari dissipāt q cās et lites et ad pctō inclinant
saltē occasionaliter. **T**e occasionalē dissipāt q diuersos
errores heresim: nibil em bñt heretici ita efficacē ad p̄su
dendū h ecclesiastica sacra sicut supbia et auricīa et malā
vitā platoz et p̄cipue maloz. **T**e supbia ascēdit sp quia
maiora qz possit psumit. **E**n **E**sa. xvij. **A**duiuim⁹ supbia
moab. supbus est valde supbia ei⁹ et arrogātia ei⁹ et indi
gnatio ei⁹ plusqz fortitudē ei⁹: iste moab ex pie idē signifi
cat qd roboā filius salomon. **O**r autē deū oderint nō ita
p̄z: s tm recte insipieti videri pōt: sicut em fm Greg. pba
tio dilectōis exhibitio est opis: ita ecōtario pbatio odij
exhibitio est hō opis: q opatio aut sit pbatio dilectōis
oñdit dñs h pape petro dicens **J**ob. xxi. **S**ymon iohis di
ligis me plus bis: et cu m̄disset petrus: tu scis dñe q amo
te: pbatōe in iūnit dñs dicēs. pascē agnos meos. q. dī.
ad maiore evidētia scđo et tercio replicauit pascere ergo
verbo pascere exemplo pascere tpali subsidio: pbatio est
dilectionis. ergo nullo istorum pascere: sed verbo scanda

Plizare et extemplo ad malum, puocare et exactione excoriare vel tondere oves pbatio est odij.
Dicit deo. **P**otens inuidet eum potutie eius **Esa. xiiij.** Ascendat in celum.

Justus Amos. v. Hostes iusti accipientes munus.
Judex Job. xxvij. Unquid qui non amat iudicium sanari potest.
Legefer. **Esa. xxxij.** Dominus lefiger noster.
Actor penarum. **Esaie. lxxv.** Creans malum.
Misericordia alius non ipsis unde inuidet. **Math. xx.** An ocu-
lus tuus neq; est: quia ego bonus sum.
Dicitur etiam cum dicit quod non est misericors simpliciter.
Stem quod non est pius.
Stem quod non est creator et redemptor.
Citem quod non est prestatibilis super malitia **Joel. iiij.**

Ps. lxvij. **C**onfitebimur tibi deus confidebi-
mur et inuocabimus nomen tuum.
Confitebimur tibi deo. **C**itul. In fine ne disperdas vel corrum-
pas. ps. cantici al apostoli est pro iste cantici quod eo agit de re-
muneratione eterna est al apostoli. fidelis sinagoge: et id agit
de eternis: ne tu quicunque sis (disperdas vel corrumpas) spem
que habebit in dei promissione ut puenias (in finem) eternae
summationis. Continuatio in precedentibus. egit de destruc-
tione synagoge per romanos: id agit de edificatione ecclesie
per apostolos de quibus cantat psalmus iste. **P**re in precedentibus. egit pro
pheta de salute data per gratiam in proprio aduentu. in isto autem agit
de salute danda per gloriam in secundo aduentu: unde inuenit nos
sic in titulo tangitur ne perdamus vel corrumpanus gratiam in no-
bis per peccatum: sed speremus de gloria nobis danda. Et notan-
dum quod implexus est corruptio qua pribet. huius prima est gratia op-
posita et deinde degeneratio bac corruptum hoc per vilitatem peccati
quod quod facit degenerat a deo. **i.** Job. xl. Scimus quod quod natu-
re ex deo. s. per gratiam non peccat: sed generatio dei custodit illud
et cetera. ps. **F**ilius alieni mentis sit mibi filius alius. inuenit ecce cor-
ruptio id non debet regnare a deo cum sit bonus per magnus et nobilis: unde dicit Hieron. hoc solus video in nobis
littere appetendum quod quadam necessitate astringunt ne a ma-
iori pribate degeneret. Secunda corruptio opponit virginita-
tibac corruptum hoc per fidelitatem et errorum. ps. **D**ixit insipiens
in cor. s. non est de corrupti sunt et ab omni facili. s. q. Cor. x.
Despundi ei vos enim viro virginem castam exhibere Christum. s. per
fidem. Tercia apponit integritati et sit per putrefactionem et co-
gnoscit ex factor. Iere. xiiij. quod libare Jeremie copiavit in
euphrate. ps. **S**epulcrum patres est guttur eorum. Job. xij. **P**one
iungat fetus querulus ei est. De hac et triplici corruptione di-
cit (ne corrumpas) Intactus est moneretur in deo spem totam
ponam: ne aut pluviando aut desperando deuiciemus a bra-
vio quod nobis permittit. Nodus bigitus est. Primo ponit
bibilis speras quod et alios inuitat. Secundo superbus presumes ter-
re in indicio quod nullus effugere potest ibi (cum accepero tempus) Dicit
ergo bibilis apostoli speras de promissis (confitebimur tibi deo)
potest in tua bona (confitebimur) bona nostra. hec ei duo sunt signa et
etiam causa bibilis pfecti et cognoscere pprimum defectum
confiteri et recognoscere pfectionem alterius. bis ergo dicit (co-
fitebimur) quod debemus pfecti dei bonum et nostrum malum et
virtus dupler.

Bonum et martyres. Luce. ix. Qui me confessus fuerit.
Duo significatur. **B**onicia. ps. Confitebitur tibi cum beneficeris ei.
Ilatus et deo quod **M**aliciam ps. Confitebor aduersum me iniusticiam meam
tuo confite. dominu. **M**isericordia. Job. viij. Non natus de muliere breui vi-
uens tunc repletus multis miseriis. Nec bis dicit (confite-
bimur) quod utramque istar confessionum frequenter dicitur. **I**tque quod du-
plex est status conscientiae. s. pmissa vita et futura **Esa. xxxij.** Eli-
uens vires conscientie tibi s. vita gressus et vita glorie (tibi deo)
ad honorem. t. quod utramque pfectio est ad honorem dei. De pmissa
ps. **S**acrificium laudis honorificabit me. De secunda **Job. viij.**
Filius gloria deo et confitere atque indica mibi quod feceris
Tunc (tibi) dicit quod in utramque pfectione loquitur deo. Izem

bō confiteat potest sacerdoti: non tamen confiteat ei iniquitatem huius si in
quantitate est loco dei: unde sacerdos potest sibi revelata in confes-
sione: non scit sicut homo: sed ut deus: et id reuelare non potest et reue-
lanti debet pena canonica. per confessionem autem vacuat deo
minus conscientie et purgat animam inuidicibus potest quod cum mundata
est deus introduci unde bene post confessionem additum (et inuo-
cabimur nomine tuum). itus vocabimus in conscientia mundata. cum
ei deus sit mundus et pulcherrimus non dignaret intrare in deo
mum inmundum et turpe per potest: unde sponsavocatis eum ad conscientiam
cum ipso in lectulo conscientie dicit **Caen. i.** Ecce tu pulcher es
dilecte mirum decorus lectulus noster floridus. q. d. quod tu es pul-
cher et decorus in teibi preparauit lectulus floridus. a. cor et in con-
scientia vernante floribus virtutum: de contrario dicit beatus
Hermannus. lectulus non est floridus. magis autem putridus est tu il-
lic regem glorie trabis: si luxuriosus deus inuocat ad cloacam
illud vocat si auarus ad foueam plena spinis: si inuidus et ira-
cundus ad lacum leonum et cavernam serpentum illud inuitat: sed
frustra inuocat a talibus quod non veniet in tales conscientias do-
nec per confessionem mundata fuerint. **Saep. i.** In maluola ani-
mam non introibit sapientia nec habitabit in corpore subditum pec-
catum: cum autem ut deus. inferuenter: frequenter: fiducialiter: humiliiter
inuocauerit deus deus veniet ad eum: unde **Joel. iii.** Qui cum in
uocauerit saluus erit et eo intus habito conscientia illustrat unde
per hominem talis predicare: unde post ista sequitur.

Confitebimus mirabilia tua: cum accep-
ero tempus ego iusticias iudicabo.

Confitebimus mirabilia tua. q. d. quod intus nos vocuerunt ex
extra aliis narrabimus. **Mathei. x.** Quod dico vobis in tenebris
i. in occulta inspiratione: dicite in lumine. i. in apta predicatione:
et quod in aure auditis predicemus super tecta et bene dicimus (mirabilia
tua) non alterius quod nullus facit mirabilia nisi dominus. ps. Qui facit mirabilia magna solus. **Ecclesi. xij.** Mirabilia
opera altissimi solius et dicit pluraliter mirabilia quod se-
cuit mirabilia. In quatuor locis videlicet.

Con celo **Ecclesi. xliv.** **C**las admirabile opus excelsi tecum.

Con terra. **Mathei. xij.** **C**eci videunt surdi audiunt tecum.

Con mari. **Ecclesi. xliv.** Qui nauigat mare enarrat pycula
eius et audientes auribus nostris admirabimur illic per clara
opera et mirabilia.

Con inferno. **Zach. ix.** Tu quoque in sanguine testamenti
eduxisti vincitos de lacu in quo non erat aqua: bec oia mi-
rabilia sunt narranda. ps. **N**arrabo oia mirabilia tua. **O**lia
tria mirabilia facit deus quod sicut sunt narranda. **P**rimum mi-
rabile est deus homo. **S**ecundum in virgo. **T**ertium confidele. ps.

Cantate domino cantum no. quod mira facit. **M**irabilia etiam fa-
cienda ab ipso narranda sunt: unde subiungit de mirabili iudi-
cio eius (Cum accepero tempus ego iusticias iudicabo) **S**ecun-
da ps. ubi terrenus superbus presumens et inducit tempore loquen-
ter dicit: cum accepero tempus iudicandi. s. in secundo aduentu
tunc (iusticias iudicabo) **U**nus per te accepit tempus tempus
non iudicandi sed misericordia: unde in ps. **T**u exurgens misereberis
sicut tu misericordia est quod venit tempus. **i.** **L**oz. vi. **E**cce nunc
tempus acceptabile ecce nunc dies salutis. tempus acceptabile est te-
pum gressus in quo deo miserebamur. de quo **Sal. iii.** At ubi venit
plenitudo temporis misit deus filium suum tecum. **N**otat ergo oportuni-
tas temporis ad iudicandum. **i.** **L**oz. iii. **M**olite an tempus iudicare
et nos deberemus cauere ne tempus anticiparemus cum ipse iustus et
solus iudex omnis quod oia videt anque fiat tempus iudicandi beni-
gne expectat unde dicit (cum accepero tempus tecum) **A**poc. vij. **T**idie
subtus altare dei alias intercessores propter verbum domini et testio-
num quod habebat et clamabat voce magna dicentes. **U**isquam
deus et verus non iudicas et vindicas sanguinem nostrum de his
qui habitat in terra: et dicitur in illis ut requiescat tempus adhuc
modicum donec implatur numerus conservatorum eorum: vel aliter: deus
non tradidit nobis tempus ut faciamus in modo quod nobis placuerit
unde **Ecclesi. xv.** Unde hoies vita et mors bonum et malum tecum et per
eum quod fecerimus non remuneracionem habebimus sine sive bonum
Ecclesi. in fine. **C**arta quod sicut adducet in iudicium per omni er-
rato sive bonum sive malum: unde non opari debemus bonum duz
tempus habemus. **Job. ix.** Ne optet opari opera eius qui misit
metonec dies est. Elenit nos in quod nemo potest opari: ideo dicitur

Deus fecit mi-
rabilia in quatuor
locis et talia
et quod se narrat
da.